

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2025
(OR. en)

11052/25
ADD 1

Διοργανικός φάκελος:
2025/0195(NLE)

RESUA 11
FIN 799
ECOFIN 926
ELARG 86
COEST 533
DEVGEN 111
UA PLATFORM 5

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	30 Ιουνίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 365 annex
Θέμα:	Παράρτημα στην πρόταση ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη διαπίστωση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των όρων για την καταβολή της τέταρτης δόσης βάσει του σχεδίου για την Ουκρανία στο πλαίσιο του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2025) 365 annex.

Συνημμ.: COM(2025) 365 annex

Βρυξέλλες, 30.6.2025
COM(2025) 365 final

ANNEX

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

στην

πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου

**για τη διαπίστωση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των όρων για την καταβολή της
τέταρτης δόσης βάσει του σχεδίου για την Ουκρανία στο πλαίσιο του Μέσου
Διευκόλυνσης για την Ουκρανία**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αξιολόγηση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των βημάτων που συνδέονται με την τέταρτη δόση του σχεδίου για την Ουκρανία

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, στις 6 Ιουνίου 2025 η Ουκρανία υπέβαλε αίτημα για τη μερική καταβολή της τέταρτης δόσης του σχεδίου για την Ουκρανία¹. Για τη στήριξη του αιτήματος πληρωμής, η Ουκρανία παρείχε αιτιολόγηση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των 13 βημάτων που ορίζονται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία (στο εξής: παράρτημα της ΕΑΣ)².

Με βάση τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από την Ουκρανία, τα 13 βήματα θεωρείται ότι έχουν εκπληρωθεί ικανοποιητικά.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 1** σχετικά με τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, άρχισε να ισχύει η νομοθεσία για τη μεταρρύθμιση του συστήματος αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 6** σχετικά με τη διαχείριση των δημόσιων περιουσιακών στοιχείων, εγκρίθηκε ο χάρτης πορείας για τον διαχωρισμό των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας και των δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ (υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας).

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 7** σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο, άρχισε να ισχύει η νομοθεσία για την προσχολική εκπαίδευση και θεσπίστηκε η στρατηγική για την ανάπτυξη του ουκρανικού πολιτισμού.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 9** σχετικά με την αποκέντρωση και την περιφερειακή πολιτική, άρχισε να ισχύει η νομοθεσία για τις δημόσιες διαβουλεύσεις σχετικά με τη δημόσια πολιτική.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 12** για τον αγροδιατροφικό τομέα, δημιουργήθηκε και τέθηκε σε λειτουργία ένα αυτοματοποιημένο σύστημα για τη δημόσια παρακολούθηση των έγγειων σχέσεων και εγκρίθηκε το μακροπρόθεσμο σχέδιο για το σύστημα άρδευσης.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

² Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Παράρτημα στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1&qid=1716536456361.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 13** σχετικά με τη διαχείριση κρίσιμων πρώτων υλών, δημιουργήθηκε και τέθηκε σε λειτουργία αναβαθμισμένο ηλεκτρονικό γραφείο (e-cabinet) χρηστών υπεδάφους.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 14** για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, άρχισε να ισχύει η νομοθεσία για την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας και εγκρίθηκαν τα σχέδια δράσης για τη χρήση του ραδιοφάσματος και την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 15** για την πράσινη μετάβαση και την προστασία του περιβάλλοντος, άρχισε να ισχύει η νομοθεσία σχετικά με την κρατική πολιτική για το κλίμα και εγκρίθηκε το σχέδιο δράσης για τη θέσπιση εθνικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου.

Βήμα 1.1

Ονομασία του βήματος: Έναρξη ισχύος των νομοθετικών αλλαγών για τη μεταρρύθμιση του συστήματος αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων
Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 1. Μεταρρύθμιση του συστήματος αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων
Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο
Πλαίσιο Η απαίτηση για το βήμα 1.1 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής: <i>«Έναρξη ισχύος νομοθεσίας (συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης των αναγκαίων νομικών και κανονιστικών πράξεων παράγωγου δικαίου), η οποία συνάδει με τις σχετικές αρχές SIGMA του ΟΟΣΑ για τη δημόσια διοίκηση. Η νομοθεσία επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:</i> <i>— καθιέρωση συστήματος αποδοχών με βάση τη λειτουργική κατάταξη των θέσεων·</i> <i>— σαφής διαχωρισμός των μισθών σε σταθερά ή εγγυημένα (τουλάχιστον 70 % ετησίως) και μεταβλητά (όχι περισσότερο από 30 % ετησίως) μέρη·</i> <i>— μείωση του πριμ αρχαιότητας από 50 % σε 30 %.»</i> Το βήμα 1.1 είναι το μοναδικό βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 1 του κεφαλαίου 1 (μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης).
Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία <ol style="list-style-type: none">1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·2) αντίγραφο του ουκρανικού νόμου αριθ. 4282-IX «<i>σχετικά με τις τροποποιήσεις ορισμένων νόμων της Ουκρανίας σχετικά με την εφαρμογή ενιαίων προσεγγίσεων για τις αποδοχές των δημόσιων υπαλλήλων με βάση την επαγγελματική κατάταξη</i>» της 4ης Ιουνίου 2025·3) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 1109 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «<i>σχετικά με προπαρασκευαστικές εργασίες για τη εισαγωγή προϋποθέσεων όσον αφορά το καθεστώς αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων βάσει της κατάταξης των θέσεων</i>» της 23ης Οκτωβρίου 2025·4) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 369 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας με τίτλο «<i>Ορισμένα ζητήματα κατάταξης των θέσεων υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης</i>» της 1ης Απριλίου 2025·

- 5) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 668 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «*σχετικά με την έγκριση της διαδικασίας για τη σύσταση του ταμείου εργασίας δημόσιων υπαλλήλων στον κρατικό οργανισμό*» της 6ης Ιουνίου 2025.
- 6) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 1409 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με «*Το ζήτημα του καθεστώτος αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων βάσει της κατάταξης των θέσεων το 2025*» της 29ης Δεκεμβρίου 2023.
- 7) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 667 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «*σχετικά με τροποποιήσεις του ψηφίσματος αριθ. 1409 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας, της 29ης Δεκεμβρίου 2023*», της 6ης Ιουνίου 2025.
- 8) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 419 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας με τίτλο «*Ορισμένα ζητήματα που αφορούν το καθεστώς αποδοχών των δημόσιων υπαλλήλων των μηχανισμών της νομοθετικής αρχής*», της 11ης Απριλίου 2025.
- 9) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 128 του προέδρου του κοινοβουλίου (Verkhovna Rada) της Ουκρανίας «*Κατάλογος τυπικών θέσεων υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης στη γραμματεία του Verkhovna Rada της Ουκρανίας*», της 31ης Ιανουαρίου 2025.
- 10) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 414 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «*σχετικά με τα είδη, τα μεγέθη και τη διαδικασία για την παροχή αποζημίωσης στους πολίτες σε σχέση με την εργασία, η οποία παρέχει πρόσβαση σε κρατικά μυστικά*», της 15ης Ιουνίου 1994.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 1.1.

Στόχος της μεταρρύθμισης 1 στο κεφάλαιο 1 (μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης) είναι να θεσπιστεί διαφανές, δίκαιο και προβλέψιμο μισθολογικό σύστημα για τη δημόσια διοίκηση σύμφωνα με τις σχετικές αρχές SIGMA (στήριξη για τη βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης στις χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης) του ΟΟΣΑ για τη δημόσια διοίκηση. Για τον σκοπό αυτό, το ουκρανικό κοινοβούλιο ψήφισε τον νόμο αριθ. 4282-IX στις 11 Μαρτίου 2025, τον οποίο υπέγραψε ο πρόεδρος της Ουκρανίας στις 4 Ιουνίου 2025. Ο νόμος άρχισε να ισχύει την 1η Απριλίου 2025 και το σχετικό παράγωγο δίκαιο ψηφίστηκε έως τις 6 Ιουνίου 2025.

Ο νόμος θεσπίζει ένα υποχρεωτικό σύστημα λειτουργικής επαγγελματικής κατάταξης για κάθε θέση δημόσιας διοίκησης σε όλους τους κρατικούς οργανισμούς. Οι θέσεις

ομαδοποιούνται σε οικογένειες με κοινή λειτουργική εστίαση και κάθε οικογένεια χωρίζεται σε διαφορετικά επίπεδα πολυπλοκότητας και ευθύνης.

Το υπουργικό συμβούλιο εγκρίνει αφενός έναν εθνικό κατάλογο τυπικών θέσεων δημόσιας διοίκησης και αφετέρου τα κριτήρια για την αντιστοίχιση θέσεων στον εν λόγω κατάλογο, ενώ παράλληλα εκδίδεται δεσμευτική μεθοδολογία. Όλες οι κρατικές αρχές πρέπει να χρησιμοποιούν την εν λόγω μεθοδολογία κατά τη χαρτογράφηση των θέσεων εργασίας τους στον κατάλογο. Η συγκεκριμένη κατάταξη των θέσεων εργασίας συνδέεται άμεσα με την αμοιβή, δεδομένου ότι τα επίσημα ποσά των αποδοχών καθορίζονται βάσει του καταλόγου. Κάθε θέση υποβάλλεται σε συγκριτική αξιολόγηση με ισοδύναμους ρόλους στον ιδιωτικό τομέα της Ουκρανίας, ενώ οι μισθολογικοί πίνακες επικαιροποιούνται ετησίως.

Ο νόμος ορίζει επίσης το ανώτατο όριο για τη μεταβλητή συνιστώσα του μισθού του δημοσίου υπαλλήλου στο 30 % του μηνιαίου και του ετήσιου μισθού του, διασφαλίζοντας ότι η σταθερή συνιστώσα θα ανέρχεται τουλάχιστον στο 70 % του μηνιαίου και του ετήσιου μισθού του.

Τέλος, ο νόμος θεσπίζει όριο στην αμοιβή με βάση την αρχαιότητα: η αμοιβή ορίζεται στο 2 % του μισθού του δημοσίου υπαλλήλου για κάθε ημερολογιακό έτος προϋπηρεσίας στη δημόσια διοίκηση, χωρίς όμως να υπερβαίνει το 30 % του συνολικού μισθού του υπαλλήλου.

Οι εν λόγω νομοθετικές αλλαγές έχουν ενισχύσει την ευθυγράμμιση του συστήματος αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων της Ουκρανίας με τις σχετικές αρχές SIGMA του ΟΟΣΑ για τη δημόσια διοίκηση, ιδίως με την αρχή 11: «Οι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν κίνητρα, απολαμβάνουν δίκαιες και ανταγωνιστικές αμοιβές και καλές συνθήκες εργασίας».

Η αρχή αυτή ορίζει ότι η δημόσια διοίκηση θα πρέπει να *«προωθεί την ίση αμοιβή για όμοια εργασία [...] καθορίζοντας τον βασικό μισθό με βάση την επαγγελματική κατάταξη. Στηρίζει τα επιδόματα και τις λοιπές παροχές σε αντικειμενικά κριτήρια που καθορίζονται από τον νόμο και διασφαλίζει ότι δεν υφίσταται κανενός είδους διάκριση ως προς την αμοιβή.»*

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 6.6

Ονομασία του βήματος: Έγκριση χάρτη πορείας για τον διαχωρισμό των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και των δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 3. Διαχωρισμός λογαριασμών μεταξύ υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) και δραστηριοτήτων μη ΥΔΥ στις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 6.6 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έγκριση και δημοσίευση χάρτη πορείας στον οποίο καθορίζονται τα βήματα για τον υποχρεωτικό διαρθρωτικό διαχωρισμό των λογαριασμών μεταξύ των δραστηριοτήτων που συνδέονται με υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας (στο εξής: ΥΔΥ) και των μη ΥΔΥ για όλες τις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που παρέχουν ΥΔΥ. Ο χάρτης πορείας βασίζεται στο καθορισμένο τρέχον επίπεδο υιοθέτησης των απαιτούμενων λογιστικών προσεγγίσεων και περιλαμβάνει επιχειρησιακά στάδια για τον διαχωρισμό των λογαριασμών για τις εταιρείες στα διάφορα στάδια υλοποίησης των απαιτούμενων αλλαγών. Ο χάρτης πορείας περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο θα πραγματοποιηθεί ο διαχωρισμός λογαριασμών μεταξύ των δραστηριοτήτων ΥΔΥ και μη ΥΔΥ σε όλες τις κορυφαίες βασικές επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που έχουν εγκριθεί με την απόφαση πρωτοκόλλου του υπουργικού συμβουλίου.

Το βήμα 6.6 είναι το πρώτο από τα τρία βήματα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 3 του κεφαλαίου 6 (διαχείριση των δημόσιων περιουσιακών στοιχείων). Ακολουθεί το βήμα 6.7 (αναμένεται το τρίτο τρίμηνο του 2025) σχετικά με την έναρξη ισχύος των νομοθετικών αλλαγών που προσδιορίζονται στον χάρτη πορείας και το βήμα 6.8 (που αναμένεται το τέταρτο τρίμηνο του 2027) σχετικά με την υποβολή έκθεσης ανεξάρτητου ελέγχου για τον διαρθρωτικό διαχωρισμό των λογαριασμών των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας που παρέχουν ΥΔΥ.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου αριθ. 308-г «Σχετικά με την έγκριση του σχεδίου δράσης για τον διαχωρισμό των λογαριασμών μεταξύ των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας και άλλων δραστηριοτήτων σε επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που υπόκεινται σε υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας», της 4ης Απριλίου 2025·
- 3) αντίγραφο του «σχεδίου δράσης για τον διαχωρισμό των λογαριασμών μεταξύ των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας και άλλων δραστηριοτήτων σε επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που υπόκεινται σε υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας» ως συνημμένο στο διάταγμα αριθ. 308-г του υπουργικού συμβουλίου της 4ης Απριλίου 2025 που δημοσιεύεται [εδώ](https://www.kmu.gov.ua/npas/prozatverdzhennia-planu-zakhodiv-shchodo-rozmezhuвання-dialnosti-subiektiv-hospodariuvannia-derzhavnoho-sektoru-ekonomiky-308r-040425): <https://www.kmu.gov.ua/npas/prozatverdzhennia-planu-zakhodiv-shchodo-rozmezhuвання-dialnosti-subiektiv-hospodariuvannia-derzhavnoho-sektoru-ekonomiky-308r-040425>·

- 4) αντίγραφο της υπ' αριθ. 122 απόφασης του υπουργικού συμβουλίου «*σχετικά με τον κατάλογο των 33 κορυφαίων επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας που διατηρούνται υπό την κυριότητα του δημοσίου*», της 29ης Νοεμβρίου 2024.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 6.6.

Στόχος της μεταρρύθμισης 3 του κεφαλαίου 6 (διαχείριση δημόσιων περιουσιακών στοιχείων) είναι η ενίσχυση των ισότιμων όρων ανταγωνισμού και η περαιτέρω σύγκλιση με το κεκτημένο της ΕΕ, μέσω του διαχωρισμού των λογαριασμών μεταξύ των δραστηριοτήτων που συνδέονται με υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) από τις δραστηριότητες μη ΥΔΥ σε επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας. Για τον σκοπό αυτό, το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας ενέκρινε και δημοσίευσε σχέδιο δράσης για τον διαχωρισμό των λογαριασμών των επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας που παρέχουν ΥΔΥ, με τη μορφή του διατάγματος αριθ. 308-τ της 4ης Απριλίου 2025.

Το σχέδιο δράσης εισάγει έναν οριζόντιο ορισμό των ΥΔΥ που πρέπει να εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας, καθώς και στις ιδιωτικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε διάφορους οικονομικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Ο ορισμός αυτός συνάδει με τον ορισμό των ΥΔΥ που περιλαμβάνεται στην πολιτική κρατικής ιδιοκτησίας της Ουκρανίας, η οποία εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2024, και ενσωματώνει την έννοια των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.

Ο ορισμός αυτός αναμένεται να μεταφερθεί στο πρωτογενές δίκαιο έως το τρίτο τρίμηνο του 2025, στο πλαίσιο των αναμενόμενων παραδοτέων του σχεδίου για την Ουκρανία. Συνολικά, το σχέδιο δράσης προσδιορίζει τις νομοθετικές αλλαγές που απαιτούνται για την εφαρμογή του διαχωρισμού των λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένης της νομικής υποχρέωσης για διαχωρισμό λογαριασμών για τις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που παρέχουν ΥΔΥ.

Εκτός από τις νομοθετικές αλλαγές, το σχέδιο δράσης περιγράφει συνοπτικά συγκεκριμένα επιχειρησιακά βήματα ώστε οι επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας να προβούν σε διαχωρισμό των λογαριασμών έως το 2027. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την απαίτηση οι επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας να αναλύουν τα έσοδα, τις δαπάνες, τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με ΥΔΥ και εμπορικές δραστηριότητες.

Επιπλέον, οι επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας πρέπει να δημοσιεύουν στον ιστότοπό τους κατάλογο των ΥΔΥ που τους έχουν ανατεθεί. Τα εν λόγω επιχειρησιακά μέτρα εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που παρέχουν ΥΔΥ, ιδίως στις 33 μεγαλύτερες

επιχειρήσεις κρατικής ιδιοκτησίας που προσδιορίζονται στην απόφαση αριθ. 122 του υπουργικού συμβουλίου της 29ης Δεκεμβρίου 2024.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 7.2

Ονομασία του βήματος: Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την προσχολική εκπαίδευση

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση της προσχολικής εκπαίδευσης

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 7.2 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας “σχετικά με την προσχολική εκπαίδευση” σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2019, σχετικά με συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας υψηλής ποιότητας. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:

- εγγυήσεις πρόσβασης των παιδιών προσχολικής ηλικίας στην προσχολική εκπαίδευση·*
- καθορισμός δίκαιων κανόνων για τη λειτουργία των εκπαιδευτικών φορέων στην αγορά εκπαιδευτικών υπηρεσιών στον τομέα της προσχολικής εκπαίδευσης·*
- αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας για τους εργαζομένους στον τομέα της προσχολικής εκπαίδευσης·*
- κανόνες για τη λειτουργία ενός ευέλικτου και αποτελεσματικού δικτύου παρόχων προσχολικής εκπαίδευσης.»*

Το βήμα 7.2 είναι το μοναδικό βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 7 (ανθρώπινο κεφάλαιο).

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του νόμου αριθ. 3788-IX της Ουκρανίας «Σχετικά με την προσχολική εκπαίδευση» της 6ης Ιουνίου 2024·

- 3) αντίγραφο του νόμου αριθ. 4059-IX της Ουκρανίας «Νόμος για τον προϋπολογισμό του 2025» της 19ης Νοεμβρίου 2024, για την τροποποίηση της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του νόμου αριθ. 3788-IX.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 7.2.

Στόχος της μεταρρύθμισης 2 στο κεφάλαιο 7 είναι να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε ποιοτική προσχολική εκπαίδευση προκειμένου να αυξηθεί η συμμετοχή των γυναικών με παιδιά προσχολικής ηλικίας στην αγορά εργασίας. Για τον σκοπό αυτό, στις 6 Ιουνίου 2024 το ουκρανικό κοινοβούλιο ενέκρινε τον νόμο αριθ. 3788-IX σχετικά με την προσχολική εκπαίδευση. Ο νόμος αυτός, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 παράγραφος 2 του νόμου 4059-IX, άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2025.

Μία από τις βασικές αρχές του νόμου είναι η προσβασιμότητα, με την οποία διασφαλίζεται ότι τα παιδιά έχουν πρόσβαση σε προσχολική εκπαίδευση ανεξάρτητα από τον τόπο και το εισοδηματικό τους επίπεδο. Δωρεάν προσχολική εκπαίδευση θα παρέχεται σε κρατικά και δημοτικά ιδρύματα σε κάθε παιδί, ανεξάρτητα από το καθεστώς του.

Για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, ο νόμος περιγράφει τις βασικές παραμέτρους για τους διάφορους φορείς και οργανισμούς που συμμετέχουν στην παροχή προσχολικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών αρχών, των τοπικών κυβερνήσεων και των διευθυντριών και διευθυντών των ιδρυμάτων προσχολικής εκπαίδευσης. Οι εν λόγω παράμετροι συνδέονται με την εδαφική προσβασιμότητα, την εγγύτητα και την καταλληλότητα των κτιρίων για την παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

Ο νόμος εισάγει ένα γενικό πλαίσιο για τη ρύθμιση του συστήματος προσχολικής εκπαίδευσης και τη δημιουργία ανταγωνισμού επί ίσοις όροις μεταξύ των διάφορων φορέων λειτουργίας, καθορίζοντας τις νομικές, οργανωτικές και οικονομικές αρχές του συστήματος. Οι νέοι αυτοί κανόνες ισχύουν για όλους τους οργανισμούς (δημόσιους και ιδιωτικούς) που παρέχουν υπηρεσίες προσχολικής εκπαίδευσης. Σε κεντρικό επίπεδο, η κυβέρνηση οφείλει να αναπτύξει εθνικά πρότυπα προσχολικής εκπαίδευσης. Σε τοπικό επίπεδο, κάθε ίδρυμα προσχολικής εκπαίδευσης θα αναπτύξει εκπαιδευτικά προγράμματα που τηρούν τα εθνικά πρότυπα και συμμορφώνονται με αυτά. Για την παρακολούθηση της ποιότητας του συστήματος προσχολικής εκπαίδευσης και τη διασφάλιση της συμμόρφωσής του με τα εθνικά πρότυπα, ο νόμος θεσπίζει εσωτερικό και εξωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας.

Ο νόμος βελτιώνει τις συνθήκες εργασίας όλων των εργαζομένων στον τομέα της προσχολικής εκπαίδευσης και περιλαμβάνει διατάξεις που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ του προσωπικού και των επικεφαλής των ιδρυμάτων. Ρυθμίζει το ωράριο εργασίας με στόχο τη

μείωση του φόρτου εργασίας του διδακτικού προσωπικού. Επιπλέον, για τους διευθυντές προσχολικής εκπαίδευσης θεσπίζει τη δυνατότητα να παρέχουν μισθούς και χρηματικές ανταμοιβές στους υπαλλήλους τους, πέραν των ποσών που καθορίζονται σε κεντρικό επίπεδο.

Ο νόμος ορίζει με σαφήνεια ευθύνες, δικαιώματα και υποχρεώσεις για τους παρόχους προσχολικής εκπαίδευσης. Για την προώθηση των ανταλλαγών και των δικτύων, τα ιδρύματα προσχολικής εκπαίδευσης έχουν τη δυνατότητα να συγκροτούν κοινά παιδαγωγικά συμβούλια, τα οποία θα φέρνουν σε επαφή διδακτικό/παιδαγωγικό προσωπικό από διάφορα ιδρύματα. Επίσης, ο νόμος προωθεί και ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των παρόχων προσχολικής εκπαίδευσης στην Ουκρανία και στο εξωτερικό.

Συνολικά, ο νόμος για την προσχολική εκπαίδευση συνάδει με τις γενικές αρχές της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας υψηλής ποιότητας. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται ο γενικός στόχος του νόμου για τη θέσπιση νομικού πλαισίου για τη ρύθμιση της προσχολικής εκπαίδευσης στην Ουκρανία, καθώς και ο στόχος για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της οικονομικής προσιτότητας και της συμπεριληπτικότητας των υπηρεσιών προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 7.11

Ονομασία του βήματος: Θέσπιση της στρατηγικής για την ανάπτυξη του ουκρανικού πολιτισμού

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 9. Βελτίωση της πολιτιστικής ανάπτυξης

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 7.11 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έκδοση διατάγματος από το υπουργικό συμβούλιο για την έγκριση της στρατηγικής για την ανάπτυξη του ουκρανικού πολιτισμού. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:

— διατήρηση, διαφύλαξη και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών αγαθών του ουκρανικού λαού ως αναπόσπαστου μέρους του κοινού ευρωπαϊκού πολιτιστικού χώρου, διατήρηση της εθνικής μνήμης·

— παροχή υψηλής ποιότητας και προσβάσιμων πολιτιστικών υπηρεσιών και ευκαιριών για δημιουργική αυτοπραγμάτωση των ανθρώπων·

— ανάπτυξη ικανοτήτων των ουκρανικών πολιτιστικών ιδρυμάτων για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών πολιτιστικής συμμετοχής και την ενίσχυση των διεθνών πολιτιστικών σχέσεων·

— στήριξη του τομέα των κλάδων της δημιουργικότητας ως κινητήριας δύναμης της κοινωνικής καινοτομίας και της απασχόλησης, ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων των κλάδων της δημιουργικότητας.»

Το βήμα 7.11 είναι το μοναδικό βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 9 του κεφαλαίου 7 (ανθρώπινο κεφάλαιο).

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 293-Γ του υπουργικού συμβουλίου «*σχετικά με την έγκριση της στρατηγικής για την ανάπτυξη του πολιτισμού στην Ουκρανία για την περίοδο 2025-2030*» της 28ης Μαρτίου 2025·
- 3) αντίγραφο της «*Στρατηγικής για την ανάπτυξη του πολιτισμού στην Ουκρανία για την περίοδο 2025-2030*» ως συνημμένο στο ψήφισμα αριθ. 293-Γ της 28ης Μαρτίου 2025.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 7.11.

Στόχος της μεταρρύθμισης 9 στο κεφάλαιο 7 (ανθρώπινο κεφάλαιο) είναι η προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ουκρανίας. Για τον σκοπό αυτό, η στρατηγική για την ανάπτυξη του ουκρανικού πολιτισμού για την περίοδο έως το 2030 εγκρίθηκε με το διάταγμα αριθ. 293-Γ της 28ης Μαρτίου 2025.

Η στρατηγική καθορίζει τους στόχους και τα συναφή μέτρα για την ανάπτυξη του ουκρανικού πολιτισμού έως το 2030. Οι στρατηγικοί στόχοι είναι οι εξής: i) προστασία, διατήρηση και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών αξιών του ουκρανικού λαού, ii) ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου μέσω αναβαθμισμένων πολιτιστικών υπηρεσιών, iii) βελτίωση της θεσμικής ικανότητας των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας και iv) περαιτέρω ενσωμάτωση του ουκρανικού πολιτισμού στις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες πολιτιστικές διαδικασίες.

Για την προστασία, τη διατήρηση και την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, η στρατηγική περιλαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση της διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς τόσο για τα υλικά (κινητά και ακίνητα) όσο και για τα άυλα πολιτιστικά αγαθά.

Τα μέτρα αυτά συνίστανται στην επανεξέταση του κανονιστικού πλαισίου για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, στη θέσπιση ενός αποτελεσματικού συστήματος εκτίμησης των απωλειών και των κινδύνων για τα πολιτιστικά αγαθά και στη βελτίωση της διαδικασίας εκκένωσης για την απομάκρυνση των συλλογών μουσείων σε περίπτωση απειλών κατά της ασφάλειας.

Περαιτέρω μέτρα συνίστανται στην ανάπτυξη σύγχρονων ψηφιακών υποδομών για την τεκμηρίωση της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, στη βελτίωση των μεθόδων αποκατάστασης για ακίνητα πολιτιστικά αγαθά που υπέστησαν ζημία ή καταστροφή κατά τη διάρκεια των εχθροπραξιών, στην ενσωμάτωση πολιτιστικών πρακτικών στην εκπαίδευση για τη διασφάλιση της διατήρησης της εθνικής μνήμης και στην εισαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους επαγγελματίες στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Για την ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου, η στρατηγική προβλέπει μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας των πολιτιστικών υπηρεσιών και την προώθηση της δημιουργικής αυτοπραγμάτωσης των ανθρώπων. Τα μέτρα αυτά επικεντρώνονται στην επέκταση της προσβασιμότητας σε υψηλής ποιότητας πολιτιστικές υπηρεσίες στην ουκρανική γλώσσα μέσω της ψηφιακής τεχνολογίας, στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση έργων στον τομέα της δημιουργικότητας, στη θέσπιση ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης για τη στήριξη της δημιουργικής επιχειρηματικότητας και στην αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας για δημιουργικά προϊόντα.

Για τη βελτίωση της θεσμικής ικανότητας στον πολιτιστικό τομέα, η στρατηγική περιλαμβάνει μέτρα για την επανεξέταση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων διαχείρισης και χρηματοδότησης των πολιτιστικών ιδρυμάτων, τη βελτίωση της πρόσβασής τους σε ψηφιακές υπηρεσίες και την προώθηση διατομεακών εταιρικών σχέσεων.

Η στρατηγική προβλέπει επίσης μέτρα για την περαιτέρω ενσωμάτωση του ουκρανικού πολιτισμού σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την προώθηση της συνεργασίας με πολιτιστικά ιδρύματα σε χώρες εταίρους μέσω προγραμμάτων ανταλλαγών και συγχρηματοδότησης δημιουργικών προϊόντων, την επέκταση της παρουσίας επιχειρήσεων του ουκρανικού κλάδου της δημιουργικότητας στις διεθνείς αγορές και τη διασφάλιση της ενεργού συμμετοχής της Ουκρανίας στις δραστηριότητες διεθνών οργανισμών στον πολιτιστικό τομέα και τον τομέα της δημιουργικότητας, για παράδειγμα μέσω του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη».

Τέλος, τα μέτρα για τη στήριξη του τομέα των κλάδων της δημιουργικότητας περιλαμβάνουν την επανεξέταση του συστήματος επαγγελματικών προσόντων και την προώθηση της σύγχρονης τέχνης ως κινητήριας δύναμης της κοινωνικής καινοτομίας μέσω της βελτιωμένης πρόσβασης σε χρηματοδότηση για έργα σύγχρονης τέχνης σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Τα μέτρα επικεντρώνονται επίσης στη βελτίωση της ικανότητας, καθώς και των συστημάτων διαχείρισης και χρηματοδότησης για τους κύριους ουκρανικούς δημόσιους οργανισμούς στον τομέα της δημιουργικότητας, όπως η ουκρανική κρατική υπηρεσία κινηματογράφου και το ουκρανικό ινστιτούτο βιβλίου.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 9.4

Ονομασία του βήματος: Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τις δημόσιες διαβουλεύσεις σχετικά με τη δημόσια πολιτική με καθυστερημένη εφαρμογή

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Αύξηση της συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 9.4 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας “για τις δημόσιες διαβουλεύσεις” με εφαρμογή του εντός 12 μηνών από την ημερομηνία τερματισμού ή κατάργησης του στρατιωτικού νόμου στην Ουκρανία. Ο νόμος θα δημιουργήσει έναν νομικό μηχανισμό για τη διεξαγωγή δημόσιων διαβουλεύσεων, στο πλαίσιο των οποίων θα εξετάζονται ζητήματα τοπικής σημασίας, κατά τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής. Οι δημόσιες διαβουλεύσεις θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για συνεκτική, αποτελεσματική και αποδοτική χάραξη πολιτικής και λήψη αποφάσεων.»

Το βήμα 9.4 είναι το μοναδικό βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 9 (αποκέντρωση και περιφερειακή πολιτική).

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του νόμου αριθ. 3841-IX της Ουκρανίας «για τις δημόσιες διαβουλεύσεις» της 20ής Ιουνίου 2024.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 9.4.

Στόχος της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 9 (αποκέντρωση και περιφερειακή πολιτική) είναι να αυξηθεί η ανάμειξη των πολιτών και η ενεργός συμμετοχή τους στις τοπικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Για τον σκοπό αυτό, ο «νόμος για τις δημόσιες διαβουλεύσεις» άρχισε να ισχύει στις 20 Ιουνίου 2024, με την εφαρμογή του εντός 12 μηνών από την ημερομηνία τερματισμού ή ακύρωσης του στρατιωτικού νόμου στην Ουκρανία.

Ο νόμος θεσπίζει τον νομικό μηχανισμό για τις δημόσιες διαβουλεύσεις i) για την ανάπτυξη, τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της κρατικής πολιτικής· ii) για την αντιμετώπιση ζητημάτων τοπικής σημασίας μέσω εγγράφων του προγράμματος· και iii) για την εκπόνηση νομικών πράξεων.

Ο νόμος προσδιορίζει τα όργανα που υποχρεούνται να διεξάγουν δημόσιες διαβουλεύσεις, τις γενικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν τη διαδικασία και τον κατάλογο των εξαιρέσεων από την εν λόγω υποχρέωση.

Ο νόμος περιγράφει περαιτέρω τις διαδικασίες που θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά τη διεξαγωγή των δημόσιων διαβουλεύσεων, συμπεριλαμβανομένων των μορφών υπό τις οποίες θα πρέπει να πραγματοποιούνται, των ελάχιστων προθεσμιών για τη συμμετοχή του κοινού και της ειδικής διαδικασίας που εφαρμόζεται στις διαβουλεύσεις που διεξάγονται από το ουκρανικό κοινοβούλιο.

Ο νόμος θεσπίζει επίσης τις απαιτήσεις για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων, καθώς και τη διάδοση τόσο των παρατηρήσεων που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο μια δημόσιας διαβούλευσης όσο και των αποτελεσμάτων της.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 12.3

Ονομασία του βήματος: Δημιουργία αυτοματοποιημένου συστήματος για τη δημόσια παρακολούθηση των έργων σχέσεων

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Διασφάλιση λειτουργικής κτηματαγοράς

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 12.3 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έχει τεθεί σε λειτουργία αυτοματοποιημένο σύστημα για τη δημόσια παρακολούθηση των έγγειων σχέσεων, το οποίο λειτουργεί στο πλαίσιο της διατήρησης του κρατικού κτηματολογίου. Έχει τεθεί σε λειτουργία σύστημα γεωπληροφόρησης για τη μαζική εκτίμηση των χερσαίων εκτάσεων ως συνιστώσα του λογισμικού του κρατικού κτηματολογίου.»

Το βήμα 12.3 είναι το μοναδικό βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 12 (αγροδιατροφικός τομέας).

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 474 του υπουργικού συμβουλίου «*σχετικά με τη δημόσια παρακολούθηση των έγγειων σχέσεων*», της 12ης Μαΐου 2023·
- 3) αντίγραφο της «*διαδικασίας για την διεξαγωγή δημόσιας παρακολούθησης των έγγειων σχέσεων και παρακολούθησης της κτηματαγοράς στο πλαίσιο αυτής*» ως συνημμένο στο ψήφισμα αριθ. 474 της 12ης Μαΐου 2023·
- 4) αντίγραφο του διατάγματος αριθ. 120 της κρατικής υπηρεσίας γεωδαισίας και κτηματολογίου «*σχετικά με την έγκριση του καταλόγου δεδομένων των αποτελεσμάτων της δημόσιας παρακολούθησης των έγγειων σχέσεων*», της 31ης Μαρτίου 2025·
- 5) αντίγραφο του «*Καταλόγου δεδομένων σχετικά με τα αποτελέσματα της δημόσιας παρακολούθησης των έγγειων σχέσεων, τα οποία υπόκεινται σε δημοσιοποίηση*», ως συνημμένο στο διάταγμα αριθ. 120 της 31ης Μαρτίου 2025·
- 6) υπερσύνδεσμος προς τον ιστότοπο του συστήματος δημόσιας παρακολούθησης των έγγειων σχέσεων: <https://monitoring.land.gov.ua/>·
- 7) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 1078 του υπουργικού συμβουλίου με τίτλο «*Ορισμένα ζητήματα όσον αφορά την υλοποίηση του πιλοτικού σχεδίου για τη μαζική εκτίμηση της αξίας των ακινήτων*», της 13ης Οκτωβρίου 2023·
- 8) αντίγραφο της «*Διαδικασίας για την υλοποίηση του πιλοτικού σχεδίου για τη μαζική εκτίμηση της αξίας των ακινήτων*» ως συνημμένο στην απόφαση αριθ. 1078 της 13ης Οκτωβρίου 2023·

9) αντίγραφο του διατάγματος της κρατικής υπηρεσίας γεωδαισίας και κτηματολογίου αριθ. 121 «Σχετικά με την δημοσίευση των αποτελεσμάτων του πιλοτικού σχεδίου για τη μαζική εκτίμηση της αξίας των ακινήτων», της 31ης Μαρτίου 2025.

10) σύνδεσμος και προσωρινά διαπιστευτήρια σύνδεσης για τον ιστότοπο «Geoinformation System for Mass Land Assessment» («Σύστημα γεωπληροφόρησης για τη μαζική εκτίμηση της αξίας των ακινήτων») <https://e.land.gov.ua/services>.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 12.3.

Στόχος της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 12 (αγροδιατροφικός τομέας) είναι η βελτίωση της λειτουργικής κτηματαγοράς. Για τον σκοπό αυτό, έχει τεθεί σε λειτουργία αυτοματοποιημένο σύστημα για τη δημόσια παρακολούθηση των έγγειων σχέσεων και σύστημα γεωπληροφόρησης για τη μαζική εκτίμηση των χερσαίων εκτάσεων.

Η αλληλεπίδραση των δύο συστημάτων με άλλα υφιστάμενα κρατικά συστήματα πληροφοριών βελτιώνει περαιτέρω τους μηχανισμούς ελέγχου και λήψης αποφάσεων στον τομέα των έγγειων σχέσεων. Τα δύο συστήματα καθιστούν δυνατό τον καθορισμό των τιμών συναλλαγής για τις έγγειες σχέσεις (αγορά, χρηματοδοτική μίσθωση και υπομίσθωση γης) και θέτουν τις βάσεις για την περαιτέρω βελτίωση του φορολογικού συστήματος σύμφωνα με τις παγκόσμιες πρακτικές φορολόγησης ακινήτων.

Η «Διαδικασία για την διεξαγωγή δημόσιας παρακολούθησης των έγγειων σχέσεων και παρακολούθησης της κτηματαγοράς στο πλαίσιο αυτής» (στο εξής: διαδικασία παρακολούθησης της αγοράς γης), όπως εγκρίθηκε με το ψήφισμα αριθ. 474 του υπουργικού συμβουλίου «Σχετικά με τη δημόσια παρακολούθηση των έγγειων σχέσεων», της 12ης Μαΐου 2023, ορίζει ότι το αυτοματοποιημένο σύστημα για τη δημόσια παρακολούθηση των έγγειων σχέσεων καθιστά δυνατή την αυτοματοποιημένη συλλογή, αποθήκευση, συγκέντρωση και δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση των έγγειων σχέσεων.

Σύμφωνα με τη διαδικασία παρακολούθησης της αγοράς γης, το διάταγμα αριθ. 120 της κρατικής υπηρεσίας γεωδαισίας και κτηματολογίου, της 31ης Μαρτίου 2025, ενέκρινε κατάλογο δεδομένων που πρέπει να δημοσιεύονται σε γενικευμένη μορφή (κείμενο, γραφικό, χαρτογραφική αποτύπωση ή πίνακας) στο πλαίσιο του λογισμικού του αυτοματοποιημένου συστήματος για τη δημόσια παρακολούθηση των έγγειων σχέσεων. Το σύστημα είναι προσβάσιμο μέσω του ιστοτόπου: <https://monitoring.land.gov.ua/>. Οι κύριες λειτουργίες του συστήματος είναι προσβάσιμες στο κοινό. Στους εγγεγραμμένους χρήστες παρέχονται πρόσθετες λειτουργίες.

Το αυτοματοποιημένο σύστημα δημόσιας παρακολούθησης των έγγειων σχέσεων έχει τεθεί σε λειτουργία, αλλά θα τεθεί σε λειτουργία σταδιακά. Κατά το χρονικό διάστημα της αξιολόγησης, το σύστημα βρισκόταν σε πειραματικό στάδιο λειτουργίας, λειτουργώντας σε πραγματικές συνθήκες με σκοπό τον έλεγχο των διαφορών λειτουργιών του και τον εντοπισμό πιθανών σφαλμάτων ή τρωτών σημείων.

Η «Διαδικασία για την υλοποίηση του πιλοτικού σχεδίου για τη μαζική εκτίμηση της αξίας των ακινήτων», όπως εγκρίθηκε με το ψήφισμα του υπουργικού συμβουλίου αριθ. 1078 με τίτλο «Ορισμένα ζητήματα όσον αφορά την υλοποίηση του πιλοτικού σχεδίου για τη μαζική εκτίμηση της αξίας των ακινήτων», ορίζει το σύστημα γεωπληροφόρησης για τη μαζική εκτίμηση των χερσαίων εκτάσεων ως εργαλείο για την αυτοματοποίηση της διαδικασίας διενέργειας και επικαιροποίησης των εκτιμήσεων της αξίας των ακινήτων για μεμονωμένα γεωτεμάχια και για τη διασφάλιση της πρόσβασης του κοινού στα αποτελέσματα. Απαιτεί επίσης την ενσωμάτωση του συστήματος γεωπληροφόρησης στο λογισμικό του κρατικού κτηματολογίου.

Το διάταγμα αριθ. 121 του κρατικού κτηματολογίου «σχετικά με τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων του πιλοτικού σχεδίου για τη μαζική εκτίμηση της αξίας των ακινήτων», της 31ης Μαρτίου 2025, καθιστά δυνατή τη δημοσίευση στον ιστότοπο του κρατικού κτηματολογίου των τελευταίων αποτελεσμάτων της μαζικής εκτίμησης της αξίας ακινήτων, βάσει μοντέλου παλινδρόμησης. Η πρόσβαση στο σύστημα γεωπληροφόρησης για τη μαζική εκτίμηση της αξίας των χερσαίων εκτάσεων είναι δυνατή μέσω του ιστοτόπου της κρατικής υπηρεσίας γεωδαισίας και κτηματολογίου: <https://e.land.gov.ua/services>.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 12.7

Ονομασία του βήματος: Έγκριση του μακροπρόθεσμου σχεδίου για το σύστημα άρδευσης

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 5. Μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του συστήματος άρδευσης για την αύξηση της ανθεκτικότητας του τομέα στην κλιματική αλλαγή

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 12.7 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έγκριση του “μακροπρόθεσμου σχεδίου για την ανάπτυξη του συστήματος άρδευσης.” Το εν λόγω σχέδιο επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:

— οι προτεραιότητες στον τομέα της άρδευσης βάσει ανάλυσης των συνολικών οικονομικών οφελών·

- η ευθυγράμμιση με τη στρατηγική για τον τομέα των υδάτων και τις αρχές διαχείρισης των υδάτων με βάση λεκάνες απορροής·
- η αναφορά στις απαραίτητες δημόσιες και άλλου είδους επενδύσεις και η ανάγκη για περαιτέρω ιδιωτικοποίηση· — η διάσταση της διακυβέρνησης/διαχείρισης του τομέα·
- η διενέργεια εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για κάθε έργο αποκατάστασης ή κατασκευής σύμφωνα με τη σύσταση της ΕΕ για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση και τη νομοθεσία της Ουκρανίας στον τομέα αυτόν.»

Το βήμα 12.7 είναι το μοναδικό βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 5 του κεφαλαίου 12 (αγροδιατροφικός τομέας).

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 280-p του υπουργικού συμβουλίου «*σχετικά με την έγκριση του μακροπρόθεσμου σχεδίου για την ανάπτυξη του συστήματος άρδευσης της Ουκρανίας έως το 2050*», της 25ης Μαρτίου 2025·
- 3) αντίγραφο του «*Μακροπρόθεσμο σχέδιο για την ανάπτυξη του συστήματος άρδευσης της Ουκρανίας έως το 2050*» ως συνημμένο στο διάταγμα αριθ. 280-p της 25ης Μαρτίου 2025.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 12.7.

Στόχος της μεταρρύθμισης 5 στο κεφάλαιο 12 (αγροδιατροφικός τομέας) είναι να διασφαλιστεί ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός των αρδευτικών υποδομών με βιώσιμο τρόπο, προκειμένου να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα του αγροδιατροφικού τομέα στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής. Για τον σκοπό αυτό, το υπουργικό συμβούλιο ενέκρινε το μακροπρόθεσμο σχέδιο για την ανάπτυξη του συστήματος άρδευσης της Ουκρανίας έως το 2050 (στο εξής: σχέδιο) μέσω του διατάγματος αριθ. 280-p της 25ης Μαρτίου 2025.

Το σχέδιο καθορίζει τις βασικές προτεραιότητες για τον τομέα της άρδευσης, βάσει ανάλυσης των συνολικών οικονομικών οφελών του. Καθορίζει την κατεύθυνση για την ανάπτυξη των αρδευτικών υποδομών έως το 2050, με στόχους και δραστηριότητες για το πρώτο στάδιο υλοποίησης έως το 2030. Το εν λόγω αρχικό στάδιο θα επικεντρωθεί σε πιλοτικά έργα στις περιφέρειες Odesa, Mykolaiv και Zaporizhzhia.

Το σχέδιο περιλαμβάνει επίσης δραστηριότητες για την προώθηση της βιώσιμης γεωργίας και τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Εκτιμά τα οικονομικά οφέλη από το πρώτο στάδιο υλοποίησης σε τρεις βασικούς τομείς: έσοδα ύψους 2 371,6 εκατ. UAH (περίπου 51,3 εκατ. EUR) από την αύξηση των αποδόσεων σε επιπλέον αρδευόμενη γη, εξοικονόμηση ύψους 587,5 εκατ. UAH (περίπου 12,7 εκατ. EUR) από τη μείωση των απωλειών νερού και εξοικονόμηση 445 εκατ. UAH (περίπου 9,6 εκατ. EUR) από την εξοικονόμηση ενέργειας στα αντλιοστάσια.

Το σχέδιο ευθυγραμμίζεται με τη στρατηγική της Ουκρανίας για τα ύδατα για την περίοδο έως το 2050, η οποία εγκρίθηκε από το υπουργικό συμβούλιο το 2022, καθώς και με τις αρχές διαχείρισης των υδάτων με βάση λεκάνες απορροής. Η ανάπτυξη των αρδευτικών υποδομών θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, διασφαλίζοντας τη διατήρηση των υδάτινων πόρων.

Το σχέδιο τονίζει την ανάγκη για δημόσιες και άλλες επενδύσεις, καθώς και για περαιτέρω ιδιωτικοποίηση. Η υλοποίηση του σχεδίου θα απαιτήσει επενδύσεις ύψους 4 644,3 εκατ. UAH (περίπου 100,5 εκατ. EUR). Οι προκαταρκτικές εκτιμήσεις του σχεδίου δείχνουν ότι θα χρειαστούν επιπλέον 24 360,9 εκατ. UAH (περίπου 527,2 εκατ. EUR) από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές για την ανάπτυξη των εγχειοβελτιωτικών υποδομών.

Το σχέδιο προβλέπει ότι οι κύριες εγκαταστάσεις υποδομής θα παραμείνουν υπό κρατική ιδιοκτησία και θα τελούν υπό τη διαχείριση του κράτους, προς το δημόσιο συμφέρον. Προβλέπει επίσης ότι το 60 % των περιφερειακών αρδευτικών συστημάτων και το 100 % των τοπικών αρδευτικών συστημάτων θα μεταφερθούν σε οργανώσεις χρηστών νερού ή ιδιώτες ιδιοκτήτες. Η εν λόγω εξέλιξη θα δώσει τη δυνατότητα στους γεωργούς να επενδύσουν ανεξάρτητα σε αρδευτικές υποδομές. Οι προπαρασκευαστικές εργασίες για την ιδιωτικοποίηση των αντλιοστασίων θα ολοκληρωθούν έως το 2030.

Το σχέδιο επικεντρώνεται στη βελτίωση της δομής διακυβέρνησης και διαχείρισης του τομέα της άρδευσης. Η αρδευτική υποδομή θα αντιμετωπίζεται ως ενιαίο, τεχνολογικά ολοκληρωμένο σύστημα, που θα συμμορφώνεται με τα οικολογικά όρια. Οι λειτουργίες διαχείρισης των υδάτων θα διαχωρίζονται από τις λειτουργίες των υποδομών άρδευσης.

Το σχέδιο προβλέπει τη σύσταση οργανώσεων χρηστών νερού, με ισχυρότερο ρόλο στη διακυβέρνηση του τομέα. Περιλαμβάνει επίσης μέτρα για την ενίσχυση των ικανοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των τοπικών κρατικών διοικήσεων και των παραγωγών γεωργικών προϊόντων όσον αφορά τη διαχείριση των αρδευτικών συστημάτων και την εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών στον τομέα της άρδευσης.

Η εθνική παρακολούθηση της υλοποίησης του σχεδίου θα διενεργείται σε ετήσια βάση, ενώ ανά πενταετία θα πραγματοποιείται συνολική επανεξέταση των στόχων και των προτεραιοτήτων του.

Θα διενεργηθούν περιβαλλοντικές εκτιμήσεις για έργα αποκατάστασης ή κατασκευής σύμφωνα με τις συστάσεις της ΕΕ στην περιοχή, καθώς το σχέδιο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ουκρανίας «για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση» και «για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων».

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 13.5

Ονομασία του βήματος: Δημιουργία αναβαθμισμένου ηλεκτρονικού γραφείου (e-cabinet) χρηστών υπεδάφους

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 13.5 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Τίθεται σε λειτουργία αναβαθμισμένο ηλεκτρονικό γραφείο χρηστών υπεδάφους με πρόσθετες λειτουργίες πρόσβασης στο κρατικό μητρώο ειδικών αδειών για τη χρήση υπεδάφους, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα αίτησης και απόκτησης ηλεκτρονικής άδειας (απόσπασμα από το μητρώο) και παρέχει πρόσβαση σε ψηφιακά γεωλογικά δεδομένα.»

Το βήμα 13.5 είναι το πρώτο από τα τρία βήματα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 13 (διαχείριση κρίσιμων πρώτων υλών). Ακολουθεί το βήμα 13.3 (που αναμένεται έως το δεύτερο τρίμηνο του 2025) σχετικά με τη δημοσίευση σειράς επενδυτικών έργων για την εξόρυξη κρίσιμων πρώτων υλών και το βήμα 13.4 (αναμένεται έως το δεύτερο τρίμηνο του 2025) σχετικά με την προκήρυξη διεθνών διαγωνισμών για τη σύναψη συμφωνιών για την κατανομή της παραγωγής με διασφάλιση της διαφάνειάς τους.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του διατάγματος της κρατικής υπηρεσίας γεωλογίας και υπεδάφους της Ουκρανίας αριθ. 602 «σχετικά με την εισαγωγή στη δοκιμαστική λειτουργία ορισμένων στοιχείων του ενιαίου κρατικού ηλεκτρονικού συστήματος γεωπληροφόρησης για τη χρήση υπεδάφους», της 26ης Δεκεμβρίου 2024·

- 3) αντίγραφο του διατάγματος της κρατικής υπηρεσίας γεωλογίας και υπεδάφους της Ουκρανίας αριθ. 109 «σχετικά με τη διάθεση προς εμπορική λειτουργία του κρατικού μητρώου ειδικών αδειών για τη χρήση υπεδάφους», της 1ης Απριλίου 2025·
- 4) αντίγραφο της άδειας χρήσης προϊόντων λογισμικού στα οποία βασίζονται τα νέα στοιχεία του ενιαίου κρατικού ηλεκτρονικού συστήματος γεωπληροφόρησης·
- 5) αντίγραφο του πιστοποιητικού ολοκλήρωσης των εργασιών·
- 6) υπερσύνδεσμος προς το αναβαθμισμένο ηλεκτρονικό γραφείο: <https://nadra.gov.ua/entrance>.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 13.5.

Στόχος της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 13 (διαχείριση κρίσιμων πρώτων υλών) είναι η βελτιστοποίηση της διαδικασίας και η μείωση του διοικητικού φόρτου για τους δυνητικούς επενδυτές. Κύρια επιδίωξη είναι η βελτίωση της διαφάνειας, της ταχύτητας και της οικονομικής αποδοτικότητας στο πλαίσιο νέων επενδυτικών αποφάσεων. Για τον σκοπό αυτό, το αναβαθμισμένο ηλεκτρονικό γραφείο (κρατικό μητρώο ειδικών αδειών για τη χρήση υπεδάφους) διατέθηκε για εμπορική χρήση και τέθηκε σε λειτουργία με το διάταγμα αριθ. 109 της κρατικής υπηρεσίας γεωλογίας και υπεδάφους της Ουκρανίας. Διατίθεται στον ιστότοπο της κρατικής υπηρεσίας γεωλογίας και υπεδάφους της Ουκρανίας: [Ηλεκτρονικό γραφείο της κρατικής γεωλογικής πύλης](#).

Το αναβαθμισμένο ηλεκτρονικό γραφείο παρέχει πρόσθετες λειτουργίες για την πρόσβαση σε ψηφιακά γεωλογικά δεδομένα και καθιστά δυνατή την καταχώριση πληροφοριών σχετικά με ειδικές άδειες για τη χρήση υπεδάφους.

Το μητρώο περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την ημερομηνία, την περίοδο ισχύος και τους λόγους έκδοσης ειδικής άδειας χρήσης υπεδάφους, καθώς και σχετικά με τις επεκτάσεις και τις τροποποιήσεις της. Περιγράφει επίσης το είδος και τον σκοπό της χρήσης υπεδάφους, πληροφορίες σχετικά με την τοποθεσία του υπεδάφους, την πηγή χρηματοδότησης των εργασιών που πρόκειται να εκτελέσει ο χρήστης υπεδάφους κατά τη χρήση υπεδάφους (δημόσιοι ή ιδιωτικοί πόροι), ειδικούς όρους, λεπτομέρειες σχετικά με την ιδιοκτησία, πληροφορίες σχετικά με την έγκριση της άδειας και λεπτομέρειες της συμφωνίας χρήσης υπεδάφους ή της συμφωνίας για την κατανομή της παραγωγής.

Από την 1η Απριλίου 2025 εκδίδεται ηλεκτρονικά ειδική άδεια χρήσης υπεδάφους (ηλεκτρονική άδεια) ως απόσπασμα μητρώου, το οποίο δημιουργείται μέσω του

ηλεκτρονικού γραφείου του ενιαίου συστήματος γεωπληροφόρησης, του ηλεκτρονικού γραφείου του χρήστη υπεδάφους και των ηλεκτρονικών γραφείων της ενιαίας περιβαλλοντικής πλατφόρμας «EcoSystem». Κατά τον χρόνο της αξιολόγησης, οι πληροφορίες που περιέχονται στο απόσπασμα μητρώου είναι επικαιροποιημένες.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 14.1

Ονομασία του βήματος: Έγκριση αναθεωρημένου σχεδίου κατανομής και χρήσης του ραδιοφάσματος στην Ουκρανία

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 1. Ασφαλείς και αποδοτικές ψηφιακές υποδομές

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 14.1 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έκδοση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας για την τροποποίηση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας “σχετικά με την έγκριση του σχεδίου κατανομής και χρήσης του ραδιοφάσματος στην Ουκρανία”. Το ψήφισμα ορίζει τις ραδιοτεχνολογίες που επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται στην Ουκρανία, προσδιορίζοντας τις ζώνες ραδιοσυχνοτήτων και τις ραδιοϋπηρεσίες στις οποίες αντιστοιχούν, καθώς και τους όρους τερματισμού της ανάπτυξης και χρήσης τους, καθώς και τον κατάλογο των ελπιδοφόρων ραδιοτεχνολογιών για εφαρμογή στην Ουκρανία προσδιορίζοντας τις ζώνες ραδιοσυχνοτήτων και τις ραδιοϋπηρεσίες στις οποίες αντιστοιχούν, καθώς και τους όρους εφαρμογής τους σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ.»

Το βήμα 14.1 είναι το πρώτο από τα δύο βήματα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 1 του κεφαλαίου 14 (ψηφιακός μετασχηματισμός). Υλοποιείται παράλληλα με το βήμα 14.2 (που αναμένεται επίσης το πρώτο τρίμηνο του 2025) σχετικά με την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την ενίσχυση των ικανοτήτων κυβερνοασφάλειας των κρατικών πόρων πληροφοριών και των υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·

2) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 1253 του υπουργικού συμβουλίου με τίτλο «Τροποποιήσεις του σχεδίου κατανομής και χρήσης του ραδιοφάσματος στην Ουκρανία», της 1ης Νοεμβρίου 2024.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 14.1.

Στόχος της μεταρρύθμισης 1 του κεφαλαίου 14 (ψηφιακός μετασχηματισμός) είναι η ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας κατά τη διαδικασία του ψηφιακού μετασχηματισμού. Για τον σκοπό αυτό, το υπουργικό συμβούλιο εξέδωσε ψήφισμα που περιέχει αναθεωρημένο σχέδιο κατανομής και χρήσης του ραδιοφάσματος. Το εγκριθέν ψήφισμα τροποποιεί την απόφαση αριθ. 1340 του υπουργικού συμβουλίου «Σχετικά με την έγκριση του σχεδίου κατανομής και χρήσης του ραδιοφάσματος στην Ουκρανία», της 19ης Δεκεμβρίου 2023.

Το αναθεωρημένο σχέδιο ορίζει τις επιτρεπόμενες ραδιοτεχνολογίες προς χρήση στην Ουκρανία, προσδιορίζοντας τις αντίστοιχες ζώνες ραδιοσυχνοτήτων και ραδιοϋπηρεσίες. Καθορίζει επίσης τους όρους τερματισμού της ανάπτυξης και χρήσης τους, ενώ παράλληλα προσδιορίζει έναν κατάλογο ελπιδοφόρων ραδιοτεχνολογιών μαζί με τις ζώνες ραδιοσυχνοτήτων και τις ραδιοϋπηρεσίες στις οποίες αντιστοιχούν, βοηθώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την Ουκρανία να βελτιώσει το τοπίο των τηλεπικοινωνιών της σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ.

Η στρατηγική ευθυγράμμιση της Ουκρανίας θα πρέπει να συμβάλει στην περαιτέρω προώθηση της καινοτομίας στον τομέα των τηλεπικοινωνιών. Επιπλέον, η έγκριση του τροποποιημένου σχεδίου είναι ζωτικής σημασίας για τη θέσπιση αποτελεσματικής πολιτικής ραδιοφάσματος με στόχο τη μείωση των δυνητικών παρεμβολών, την ενίσχυση της ασφάλειας και τη βελτιστοποίηση της χρήσης των διαθέσιμων ραδιοσυχνοτήτων.

Συνολικά, το εν λόγω ψήφισμα συμβάλλει στη δέσμευση της Ουκρανίας να επιτύχει τεχνολογική ισοτιμία με την ΕΕ, προωθώντας έτσι τον ψηφιακό μετασχηματισμό της.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 14.2

Ονομασία του βήματος: Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την ενίσχυση των ικανοτήτων κυβερνοασφάλειας των κρατικών πόρων πληροφοριών και των υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 1. Ασφαλείς και αποδοτικές ψηφιακές υποδομές

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 14.2 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έναρξη ισχύος των αντίστοιχων νομοθετικών πράξεων για την ευθυγράμμιση με το πλαίσιο NIS και NIS2 [οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας στην Ένωση, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 και της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148]. Οι εν λόγω νομοθετικές πράξεις επικεντρώνονται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:

— η κανονιστική ρύθμιση της υποχρεωτικής εφαρμογής μέτρων που αποσκοπούν στη δημιουργία κατάλληλου νομικού πλαισίου για την εφαρμογή μέτρων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την καταστολή επιθετικών πράξεων στον κυβερνοχώρο στο πλαίσιο του πολέμου της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας·

— η αύξηση του επιπέδου προστασίας των κρατικών πόρων πληροφοριών και των υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας από κυβερνοεπιθέσεις·

— η βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και της προστασίας των πληροφοριών με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων του εθνικού συστήματος κυβερνοασφάλειας για την αντιμετώπιση κυβερνοαπειλών.»

Το βήμα 14.2 είναι το δεύτερο και τελευταίο βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 1 του κεφαλαίου 14 (ψηφιακός μετασχηματισμός). Πραγματοποιείται παράλληλα με το βήμα 14.1 (που αναμένεται επίσης το πρώτο τρίμηνο του 2025) σχετικά με την έγκριση αναθεωρημένου σχεδίου κατανομής και χρήσης του ραδιοφάσματος στην Ουκρανία.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του νόμου αριθ. 4336-IX της Ουκρανίας «σχετικά με τροποποιήσεις ορισμένων νόμων της Ουκρανίας για την προστασία των πληροφοριών και την κυβερνοάμυνα των κρατικών πόρων πληροφοριών, αντικείμενα υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας», της 27ης Μαρτίου 2025·
- 3) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 447 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «σχετικά με τις τροποποιήσεις που αφορούν την κυβερνοασφάλεια των κρατικών πόρων πληροφοριών και των υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας σε ορισμένα ψηφίσματα του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας», της 28ης Μαρτίου 2025·

- 4) αντίγραφο του πρωτοκόλλου προθέσεων μεταξύ του υπουργείου ψηφιακού μετασχηματισμού της Ουκρανίας, της κρατικής υπηρεσίας ειδικών επικοινωνιών και προστασίας των πληροφοριών της Ουκρανίας και της εθνικής επιτροπής κρατικής ρύθμισης ηλεκτρονικών επικοινωνιών, φάσματος ραδιοσυχνοτήτων και παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, της 28ης Μαΐου 2025.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 14.2.

Στόχος της μεταρρύθμισης 1 του κεφαλαίου 14 (ψηφιακός μετασχηματισμός) είναι η ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας κατά τη διαδικασία του ψηφιακού μετασχηματισμού. Για τον σκοπό αυτό, το ουκρανικό κοινοβούλιο θέσπισε τον νόμο αριθ. 4336-IX της Ουκρανίας «Σχετικά με τροποποιήσεις ορισμένων νόμων της Ουκρανίας για την προστασία των πληροφοριών και την κυβερνοάμυνα των κρατικών πόρων πληροφοριών, αντικείμενα υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας», της 27ης Μαρτίου 2025. Ο νόμος άρχισε να ισχύει στις 18 Απριλίου 2025.

Ο νόμος εισάγει μέτρα για την κυβερνοασφάλεια, τα οποία απορρέουν από τις αρχές της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 και της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (οδηγία NIS 2). Ο νόμος θα πρέπει να ενισχύσει τη συνολική ικανότητα του εθνικού συστήματος κυβερνοασφάλειας να αντιμετωπίζει και να μετριάξει τις κυβερνοαπειλές.

Θεσπίζει ένα ανθεκτικό και συνεκτικό εθνικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση κυβερνοεπιθέσεων στο πλαίσιο της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία. Για τον σκοπό αυτό, ο νόμος θεσπίζει εθνικό σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με περιστατικά στον κυβερνοχώρο, κυβερνοεπιθέσεις και κυβερνοαπειλές. Ο νόμος προβλέπει τον προσδιορισμό των βασικών ενδιαφερόμενων μερών, όπως οι οργανισμοί που διαχειρίζονται υποδομές ζωτικής σημασίας και κρατικούς πόρους πληροφοριών, και την οριοθέτηση των υποχρεώσεών τους.

Περιγράφει επίσης συνοπτικά τις αρμοδιότητες των ομάδων αντιμετώπισης περιστατικών ασφάλειας υπολογιστών (CSIRT) και των αρμόδιων αρχών όσον αφορά τη συλλογή, την προστασία και τη δημοσιοποίηση σχετικών πληροφοριών. Επιπλέον, ο νόμος θεσπίζει εθνικό σύστημα αντιμετώπισης περιστατικών κυβερνοασφάλειας, το οποίο καθορίζει σαφείς ρόλους και αρμοδιότητες σε εθνικό, τομεακό, περιφερειακό και λειτουργικό επίπεδο, καθώς και διαδικασίες για τη διασφάλιση αποτελεσματικού συντονισμού μεταξύ των εν λόγω φορέων.

Ο νόμος αποσκοπεί στην ενίσχυση της προστασίας των κρατικών πόρων πληροφοριών και των υποδομών πληροφοριών ζωτικής σημασίας από κυβερνοεπιθέσεις. Επιβάλλει τη θέσπιση συστήματος εντοπισμού τρωτών σημείων ειδικά για τα συστήματα πληροφοριών και επικοινωνιών που διαχειρίζονται κρατικούς πόρους πληροφοριών ή εξυπηρετούν εγκαταστάσεις υποδομών ζωτικής σημασίας. Τα μέτρα αυτά έχουν σχεδιαστεί για να στηρίζουν τον προορατικό εντοπισμό απειλών και την αντιμετώπισή τους σε όλους τους βασικούς τεχνολογικούς πόρους.

Ο νόμος εισάγει μεταρρύθμιση του κανονιστικού καθεστώτος που διέπει την κυβερνοασφάλεια και την προστασία των πληροφοριών. Το κανονιστικό πλαίσιο περιλαμβάνει απαιτήσεις για την προστασία του κυβερνοχώρου και των πληροφοριών, καθώς και διαδικασίες για την εφαρμογή μέτρων ασφάλειας στα συστήματα πληροφοριών και επικοινωνιών που επεξεργάζονται είτε κρατικές πληροφορίες είτε δεδομένα με περιορισμένη πρόσβαση. Επιπλέον, ο νόμος καθορίζει γενικές απαιτήσεις για τα επαγγελματικά προσόντα και την επαλήθευση του ιστορικού του προσωπικού που εκτελεί καθήκοντα κυβερνοασφάλειας, ιδίως εκείνων που διαχειρίζονται ευαίσθητες ή κρίσιμες πληροφορίες.

Αναθέτει επίσης την εφαρμογή διαρθρωμένων προγραμμάτων κατάρτισης, τακτικών ασκήσεων και στοχευμένων ενημερώσεων για επαγγελματίες του τομέα της κυβερνοασφάλειας. Οι εν λόγω δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων απευθύνονται επίσης σε άτομα που είναι επιφορτισμένα με τη διαφύλαξη υποδομών ζωτικής σημασίας και σε άτομα που κατέχουν ανώτερες επιτελικές θέσεις εντός της κρατικής διοίκησης, διασφαλίζοντας έτσι υψηλό επίπεδο ετοιμότητας και ανθεκτικότητας.

Η περιγραφή της μεταρρύθμισης 1 στο κεφάλαιο 14 (ψηφιακός μετασχηματισμός) αναφέρεται επίσης στην έκδοση νομοθετικών πράξεων που προετοιμάζουν το έδαφος για την εφαρμογή της εργαλειοθήκης ασφάλειας των δικτύων 5G της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, στις 28 Μαΐου 2025 εγκρίθηκε πρωτόκολλο πρόθεσης μεταξύ των αρμόδιων αρχών. Το πρωτόκολλο θεσπίζει έναν διαρθρωμένο χάρτη πορείας για την έναρξη της εφαρμογής των συστάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κυβερνοασφάλεια των δικτύων 5G, με τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των υφιστάμενων και των αναδυόμενων κινδύνων, την ευθυγράμμιση της εθνικής νομοθεσίας με τις απαιτήσεις της ΕΕ και τη συμμετοχή σε διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA) και τα κράτη μέλη.

Επιβάλλει την θέσπιση των αναγκαίων νομοθετικών αλλαγών, τον ορισμό προμηθευτών υψηλού κινδύνου με αντίστοιχους περιορισμούς χρήσης και την έκδοση λεπτομερών κατευθυντήριων γραμμών για τους φορείς εκμετάλλευσης ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 14.3

Ονομασία του βήματος: Έγκριση του σχεδίου δράσης για την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών έως το 2026
Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών
Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο
Πλαίσιο Η απαίτηση για το βήμα 14.3 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής: <i>«Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την έγκριση του σχεδίου δράσης για την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών έως το 2026. Το εν λόγω σχέδιο δράσης επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:</i> — η ανάκαμψη· — η εκπαίδευση· — η υγειονομική περίθαλψη· — οι υπηρεσίες για τους βετεράνους· — οι στρατιωτικοί· — τα τελωνεία· — η ηλεκτρονική κοινωνική σφαίρα.»
Το βήμα 14.3 είναι το πρώτο από τα δύο βήματα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 14 (ψηφιακός μετασχηματισμός). Ακολουθεί το βήμα 14.4 (αναμένεται έως το δεύτερο τρίμηνο του 2026) σχετικά με την έναρξη ισχύος της νομικής πράξης για την υποστήριξη των συστημάτων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης που είναι ευθυγραμμισμένα με τον κανονισμό eIDAS.
Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ· 2) αντίγραφο του διατάγματος αριθ. 263-p του υπουργικού συμβουλίου «σχετικά με την έγκριση του σχεδίου δράσης για τη μετάβαση των δημόσιων υπηρεσιών σε ηλεκτρονική μορφή έως το 2026», της 21ης Μαρτίου 2025.
Ανάλυση Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 14.3.

Στόχος της μεταρρύθμισης 2 στο κεφάλαιο 14 (ψηφιακός μετασχηματισμός) είναι η απλούστευση της αλληλεπίδρασης μεταξύ κράτους και πολιτών μέσω της ψηφιοποίησης των δημόσιων υπηρεσιών. Για τον σκοπό αυτό, το υπουργικό συμβούλιο ενέκρινε σχέδιο δράσης με το διάταγμα αριθ. 263-ρ της 21ης Μαρτίου 2025, το οποίο επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: ανάκαμψη, εκπαίδευση, υγειονομική περίθαλψη, υπηρεσίες για τους βετεράνους, στρατιωτικοί, τελωνεία και ηλεκτρονική κοινωνική σφαίρα. Το σχέδιο δράσης προβλέπει τη μετάβαση ορισμένων δημόσιων υπηρεσιών σε ηλεκτρονική μορφή στους εν λόγω βασικούς τομείς έως το 2026.

Όσον αφορά την ανάκαμψη, το σχέδιο δράσης αποσκοπεί στην παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με ζημίες σε μη περιουσιακά δικαιώματα των ατόμων, βελτιώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματικότητα. Όσον αφορά την εκπαίδευση, το σχέδιο εισάγει την ηλεκτρονική έκδοση πιστοποιητικών, διασφαλίζοντας την ασφαλή και προσβάσιμη αναγνώριση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων. Όσον αφορά την υγειονομική περίθαλψη, το σχέδιο επιδιώκει να ενισχύσει την ψηφιοποίηση με την επιβολή ορθών παρασκευαστικών πρακτικών για τα φάρμακα και τη διευκόλυνση της ηλεκτρονικής έκδοσης αδειών για την παραγωγή και την πώληση φαρμάκων.

Το σχέδιο δράσης επικεντρώνεται επίσης στη βελτίωση των υπηρεσιών για τους βετεράνους μέσω της διευκόλυνσης της ηλεκτρονικής επεξεργασίας του καθεστώτος του βετεράνου και των συντάξεων αναπηρίας. Για τους στρατιωτικούς, το σχέδιο περιλαμβάνει την ψηφιακή διαχείριση παροχών, όπως η στέγαση και οι συντάξεις.

Επιπλέον, το σχέδιο αποσκοπεί στον εξορθολογισμό των τελωνειακών διαδικασιών μέσω της ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης των πάσης φύσεως αδειών.

Τέλος, όσον αφορά την κοινωνική σφαίρα, το σχέδιο δίνει έμφαση στην ψηφιακή παροχή βασικών υπηρεσιών, όπως η ηλεκτρονική καταχώριση και διαχείριση των παροχών στέγασης.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 15.2

Ονομασία του βήματος: Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την κρατική πολιτική για το κλίμα

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Πολιτική για το κλίμα

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 15.2 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας “σχετικά με τις βασικές αρχές της κρατικής πολιτικής για το κλίμα”. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:

- οι στόχοι και οι βασικές αρχές της κρατικής πολιτικής για το κλίμα·*
- οι φορείς διακυβέρνησης στον τομέα της κλιματικής αλλαγής·*
- ο στρατηγικός σχεδιασμός στον τομέα της κλιματικής αλλαγής·*
- οι μηχανισμοί και τα εργαλεία για την επίτευξη των κλιματικών στόχων·*
- το εθνικό πλαίσιο για την παρακολούθηση της εφαρμογής πολιτικών και μέτρων και για την πραγματοποίηση προβλέψεων στον τομέα της κλιματικής αλλαγής·*
- το Συμβούλιο Επιστημόνων και Εμπειρογνομόνων για την Κλιματική Αλλαγή και τη Διατήρηση της Στιβάδας του Όζοντος·*
- το εθνικό σύστημα απογραφής των ανθρωπογενών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από πηγές και των απορροφήσεων από καταβόθρες·*
- η διεθνής συνεργασία στον τομέα της κλιματικής αλλαγής.»*

Το βήμα 15.2 είναι το πρώτο από τα τρία βήματα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 15 (πράσινη μετάβαση και προστασία του περιβάλλοντος). Ακολουθεί το βήμα 15.4 (αναμένεται έως το τρίτο τρίμηνο του 2025) σχετικά με την έγκριση της δεύτερης εθνικά καθορισμένης συνεισφοράς της Ουκρανίας στη συμφωνία του Παρισιού και το βήμα 15.3 (αναμένεται έως το τέταρτο τρίμηνο του 2025) σχετικά με την έκδοση του ψηφίσματος σχετικά με το Συμβούλιο Επιστημόνων και Εμπειρογνομόνων για την Κλιματική Αλλαγή και τη Διατήρηση της Στιβάδας του Όζοντος.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του νόμου αριθ. 3991-IX της Ουκρανίας «σχετικά με τις βασικές αρχές της κρατικής πολιτικής για το κλίμα», της 30ής Οκτωβρίου 2024.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 15.2.

Στόχος της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 15 (πράσινη μετάβαση και προστασία του περιβάλλοντος) είναι η δημιουργία αρχιτεκτονικής για τη διακυβέρνηση του κλίματος, καθώς και κατάλληλου μηχανισμού για την ανάπτυξη και την εφαρμογή της κρατικής πολιτικής στον τομέα της κλιματικής αλλαγής στην Ουκρανία. Για τον σκοπό αυτό, η

κρατική κλιματική πολιτική της Ουκρανίας που περιγράφεται στον νόμο αριθ. 3991-IX καθορίζει τους βασικούς μηχανισμούς και στόχους για την κλιματική διακυβέρνηση.

Η κρατική κλιματική πολιτική της Ουκρανίας αποσκοπεί στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, με ενδιάμεσο στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 65 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Οι μεσοπρόθεσμες φιλοδοξίες περιλαμβάνουν τη μείωση των ανθρωπογενών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την αύξηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τη μείωση της συνολικής ενεργειακής έντασης και την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Οι μακροπρόθεσμοι στόχοι, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού, επικεντρώνονται στη διατήρηση της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2 βαθμούς Κελσίου και στην επιδίωξη ορίου 1,5 βαθμών Κελσίου. Οι κατευθυντήριες αρχές της κρατικής πολιτικής της Ουκρανίας για το κλίμα δίνουν έμφαση στην ισότητα των φύλων, τη διαφοροποιημένη ευθύνη και την κλιματική ουδετερότητα. Πρόσθετες βασικές αρχές περιλαμβάνουν την απόδοση προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση και την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Τα βασικά διοικητικά όργανα της κρατικής πολιτικής για το κλίμα είναι το ουκρανικό κοινοβούλιο, το υπουργικό συμβούλιο και ειδικά κεντρικά εκτελεστικά όργανα, όπως το συμβούλιο επιστημόνων και εμπειρογνομόνων. Το Κοινοβούλιο είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό των βασικών αρχών της κρατικής πολιτικής για το κλίμα και την άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου όσον αφορά την εφαρμογή της. Στο πλαίσιο αυτό, λαμβάνει ετήσιες εκθέσεις προόδου από το υπουργικό συμβούλιο.

Η πολιτική θεσπίζει ένα εθνικό σύστημα στο πλαίσιο του οποίου οι κεντρικές εκτελεστικές αρχές υποβάλλουν ετήσια έκθεση στο υπουργικό συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα των μέτρων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν, διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με τις εθνικές και διεθνείς υποχρεώσεις.

Το συμβούλιο επιστημόνων και εμπειρογνομόνων αξιολογεί τις πολιτικές αυτές όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και τη συμμόρφωση, παρέχοντας προβλέψεις, ενώ τα αποτελέσματα της παρακολούθησης ενσωματώνονται στις κυβερνητικές εκθέσεις και χρησιμοποιούνται για την προσαρμογή των πολιτικών, όταν είναι αναγκαίο.

Το υπουργικό συμβούλιο είναι επιφορτισμένο με την προτεραιοποίηση και την εκτέλεση της διατομεακής κρατικής πολιτικής για το κλίμα, τον συντονισμό των προσπαθειών μεταξύ των αρμόδιων υπουργείων και την έκδοση νομικών πράξεων που στηρίζουν την πολιτική, όπως οι συνεισφορές της Ουκρανίας στη συμφωνία του Παρισιού.

Τα κεντρικά εκτελεστικά όργανα είναι επιφορτισμένα με τη διαμόρφωση και την εφαρμογή κρατικών πολιτικών σε συγκεκριμένους τομείς που καθορίζονται στην κρατική πολιτική για το κλίμα. Το υπουργικό συμβούλιο πρέπει να επικαιροποιεί ανά πενταετία τη «Μακροπρόθεσμη στρατηγική για την ανάπτυξη της Ουκρανίας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα», ώστε να διασφαλίζεται μια δυναμική προσέγγιση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Οι μηχανισμοί για την επίτευξη των κλιματικών στόχων περιλαμβάνουν φορολογικά μέσα σχεδιασμένα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, όπως φόροι, επιδοτήσεις και κίνητρα για την υιοθέτηση τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Επιπλέον, θεσπίζονται ειδικοί μηχανισμοί στήριξης, προκειμένου να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις να μειώσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, οι οποίοι περιλαμβάνουν την παροχή οικονομικής ή τεχνικής βοήθειας για την ενθάρρυνση της μετάβασης σε πιο βιώσιμες δραστηριότητες.

Το συμβούλιο επιστημόνων και εμπειρογνομόνων αξιολογεί τις κρατικές πολιτικές με βάση τους στόχους και τις αρχές της κρατικής πολιτικής για το κλίμα. Αξιολογεί επίσης την αποτελεσματικότητα των δημοσιονομικών μέσων για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

Η κρατική κλιματική πολιτική της Ουκρανίας ενισχύει την εδραίωση του ήδη υφιστάμενου εθνικού συστήματος απογραφής των εκπομπών και των απορροφήσεων αερίων του θερμοκηπίου από νομική άποψη ως διαδικασία υπό την καθοδήγηση του κεντρικού εκτελεστικού οργάνου για την προστασία του περιβάλλοντος, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια, την ακρίβεια και τη συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα.

Επιβάλλει την υποχρέωση υποβολής ετήσιων εθνικών εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές και τις απορροφήσεις, οι οποίες καταρτίζονται και δημοσιεύονται από το εν λόγω όργανο ή από αδειοδοτημένο ίδρυμα, με τη συμβολή δεδομένων από δημόσιες αρχές και επιχειρήσεις.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 15.5

Ονομασία του βήματος: Έγκριση του σχεδίου δράσης για τη θέσπιση εθνικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 3. Μηχανισμοί της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 15.5 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έκδοση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας “Σχετικά με την έγκριση του σχεδίου δράσης για τη θέσπιση εθνικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου”. Η έγκριση του σχεδίου δράσης θα εξασφαλίσει τον προσδιορισμό:

- των σταδίων εφαρμογής του ΣΕΔΕ·*
- των χρονοδιαγραμμάτων των σταδίων·*
- της αναγκαίας υποδομής·*

— των οργανωτικών μέτρων.»

Το βήμα 15.5 είναι το πρώτο από τα δύο βήματα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 3 του κεφαλαίου 15 (πράσινη μετάβαση και προστασία του περιβάλλοντος). Ακολουθεί το βήμα 15.6 (που αναμένεται έως το δεύτερο τρίμηνο του 2025) σχετικά με την επανέναρξη του υποχρεωτικού συστήματος παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 146-Γ του υπουργικού συμβουλίου «*Σχετικά με την έγκριση του σχεδίου δράσης για τη θέσπιση εθνικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου*», της 21ης Φεβρουαρίου 2025.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 15.5.

Στόχος της μεταρρύθμισης 3 του κεφαλαίου 15 (πράσινη μετάβαση και προστασία του περιβάλλοντος) είναι η προώθηση της ανάπτυξης μηχανισμών της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Για τον σκοπό αυτό, το σχέδιο δράσης για τη «Θέσπιση εθνικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου» είναι ένα βήμα προς την εφαρμογή των μηχανισμών της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στην Ουκρανία.

Το σχέδιο δράσης για τη θέσπιση εθνικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου στην Ουκρανία περιγράφει συνοπτικά δύο βασικά στάδια εφαρμογής, καθένα από τα οποία περιλαμβάνει συγκεκριμένα καθήκοντα, χρονοδιαγράμματα, αρμοδιότητες και ενημερώσεις σχετικά με την πρόοδο. Το προπαρασκευαστικό στάδιο επικεντρώνεται στις διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη και στην ανάπτυξη και τη θέσπιση της αναγκαίας νομοθεσίας, με παράλληλη βελτίωση των τεχνικών υποδομών — ιδίως του συστήματος παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης (στο εξής: ΠΥΕ), το οποίο αποτελεί βασική προϋπόθεση για το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (στο εξής: ΣΕΔΕ).

Το στάδιο αυτό περιλαμβάνει την κατάρτιση αρχικών νομοθετικών προτάσεων σχετικά με το ΣΕΔΕ, με σκοπό την ευθυγράμμιση με τις απαιτήσεις της ΕΕ, ενώ παράλληλα λαμβάνονται υπόψη οι εθνικές ιδιαιτερότητες, καθώς και τη δημιουργία γλωσσαρίου όρων,

τον ορισμό αρμόδιου θεσμικού οργάνου για την παρακολούθηση και τον προσδιορισμό ενός οργανισμού υλοποίησης.

Μεταξύ του 2025 και του 2028 θα εκπονηθεί σχέδιο νόμου για το ΣΕΔΕ, με τροποποιήσεις των κανονισμών ΠΥΕ που θα έχουν θεσπιστεί από το 2025 έως το 2027. Τα μεθοδολογικά έγγραφα που θα περιγράφουν συνοπτικά το πλαίσιο του ΣΕΔΕ θα καταρτιστούν μεταξύ 2026 και 2028. Το στάδιο λειτουργίας προϋποθέτει την πλήρη λειτουργία του συστήματος, αρχής γενομένης το νωρίτερο τρία έτη μετά τη λήξη ή την ακύρωση του στρατιωτικού νόμου στην Ουκρανία.

Το σχέδιο δράσης δίνει έμφαση στην ανάπτυξη βασικών υποδομών για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της ΕΕ. Στα ως άνω περιλαμβάνεται η διασφάλιση της επιχειρησιακής λειτουργικότητας του συστήματος ΠΥΕ εντός δύο ετών από τη λήξη ή την ακύρωση του στρατιωτικού νόμου, η οποία συνεπάγεται τη λήψη επαληθευμένων δεδομένων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από όλες τις εγκαταστάσεις που καλύπτονται.

Επιπλέον, μεταξύ 2025 και 2026 θα δημιουργηθεί ενιαίο μητρώο σχετικά με το σύστημα ΠΥΕ. Για τη στήριξη αυτών των προσπαθειών, τα προγράμματα κατάρτισης θα ξεκινήσουν το 2026. Οι εν λόγω βελτιώσεις των υποδομών αποσκοπούν στη διευκόλυνση του πρώτου σταδίου λειτουργίας του ΣΕΔΕ στην Ουκρανία έως το 2028, σε ευθυγράμμιση με τους ευρύτερους στόχους για τη συστηματική και αποτελεσματική διαχείριση των εκπομπών.

Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει διάφορα οργανωτικά μέτρα για την υποστήριξη της εφαρμογής του. Τα εν λόγω μέτρα επικεντρώνονται στην προώθηση μιας συμπεριληπτικής και διαφανούς πλατφόρμας για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, διασφαλίζοντας έτσι ότι οι διαφορετικές προοπτικές και η εμπειρογνώσια συμβάλλουν στην ανάπτυξη του συστήματος. Επιπλέον, το σχέδιο δράσης δίνει έμφαση στη συνεχιζόμενη συνεργασία με την ΕΕ, ιδίως στο πλαίσιο της διαδικασίας προσχώρησης της Ουκρανίας στην ΕΕ, για την ευθυγράμμιση των προσπαθειών με τα πρότυπα και τις πρακτικές της ΕΕ.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: εκπληρώθηκε ικανοποιητικά